

Navigating Mis- and
Disinformation at an Older Age

LEARNING KIT

INFORMAATIOKUPLA

Nordplus

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Informaatiokupla (harjoitukset)

Ohjeet

- Jaa osallistujat pienryhmiin.
- Jokainen ryhmä etsii yhden ajankohtaisen ja tärkeän uutisen omasta maastaan (esimerkkejä aiheista on alla). Aloittakaa etsimällä uutisia lähteistä, joita tavallisesti käytätte (tai käyttäkää lähdettä, jonka arvelette olevan puolueellinen).
- Etsikää lisäksi sama uutinen muista lähteistä, kuten paikallisista uutissivustoista, valtakunnallisista sanomalehdistä tai suosituista sosiaalisen median uutispalveluista.

Esimerkkejä ajankohtaisista uutisaiheista

- Päivän pääuutiset
- Ilmastonmuutos (taloudelliset vaikutukset, teollisuuden näkökulmat ja ympäristövaikutukset)
- Esimerkkejä korruptiosta
- Yritysten tai organisaatioiden lopettamiset (taloudellinen tilanne, työttömyysaste ja muut vaikutukset)
- Kansanterveys (terveyspalvelujen saatavuus, harvinaissairaiden hoito, vammaisten henkilöiden asema, ikääntyneiden palvelut)
- Valtion taloudellinen tilanne (valtion velka, kasvavat menot, puolustusmenot)
- Sosiaalisen median vaikutukset (vaikutukset nuoriin, mielenterveyteen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun)
- Yhteiskuntaa puhuttaneet rikokset (esimerkiksi nuorten tekemät rikokset, vakoilutapaukset tai ehdolliset tuomiot)
- Populismin kasvu (populististen puolueiden tai poliitikkojen kannatuksen kasvu ja vaikutukset demokratiaan)
- Esimerkkejä tekoälyn hyödyntämisestä liiketoiminnassa (ajankohtaiset ja kiinnostavat esimerkit)

Ryhmille annettavat tehtävät (valitse sopivat)

- Tunnista otsikossa ja ensimmäisessä kappaleessa esitetty tärkein luku tai väite.
- Laadi luettelo kaikista jutussa lainatuista henkilöistä, ryhmistä ja organisaatioista.
- Kirjaa ylös, mitä tietoja uutisen ensimmäiset kolme kappaletta antavat jutussa esiintyvistä henkilöistä.
- Etsi taustatietoja jutussa mainittujen henkilöiden taustasta kolmen ensimmäisen kappaleen perusteella.
- Tarkastele, missä uutinen on julkaistu (esimerkiksi etusivulla vai talousosiossa) ja kuinka näkyvä otsikko on.
- Analysoi, mihin otsikko ja jutun aloituskappale kiinnittävät huomion.
- Vertaile eri uutislähteitä. Mitkä asiat pysyvät samoina ja missä kohdin uutisointi eroaa?
- Pohdittavaksi: havaitsitko ensimmäisen uutislähteen mahdollisen vinouman vastasen jälkeen, kun vertasitte sitä muihin lähteisiin.